EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

18. detsember 2008 *

Kohtuasjas C-338/06,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel 4. augustil 2006 esitatud liikmesriigi kohustuse rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: G. Braun ja R. Vidal Puig, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindaja: F. Díez Moreno, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

keda toetab:

Poola Vabariik, esindaja: E. Ośniecka-Tamecka,

Soome Vabariik, esindaja: J. Heliskoski, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: V. Jackson, keda abistas *barrister* J. Stratford,

menetlusse astujad,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud A. Tizzano (ettekandja), A. Borg Barthet, E. Levits ja J.-J. Kasel,

kohtujurist: V. Trstenjak,
kohtusekretär: R. Grass,

olles 4. septembri 2008. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagis Euroopa Kohtul tuvastada, et Hispaania Kuningriik,

– lubades aktsionäride üldkoosolekul määrata aktsiate õiglasest hinnast madalama väljalaskehinna, välistades seejuures märkimise eesõiguse,

– andes aktsiakapitali suurendamisel rahalise sissemakse teel aktsiate märkimise eesõiguse mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka vahetusvõlakirjade omanikele,

– andes vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka varem väljalastud vahetusvõlakirjade omanikele, ja

– jättes sätestamata selle, et üldkoosolek võib otsustada vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse välistamise,

on rikkunud nõukogu 13. detsembri 1976. aasta direktiivi 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli [48] teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmisega, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks, (EÜT 1977, L 26, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 8; edaspidi „teine direktiiv") artiklitest 29 ja 42 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

2 Teise direktiivi, mille õiguslik alus on EMÜ asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punkt g (hiljem EÜ artikli 54 lõike 3 punkt g, nüüd EÜ artikli 44 lõike 2 punkt g), põhjendused 2 ja 5 on sõnastatud järgmiselt:

„aktsiaseltside asutamise ja aktsiakapitali säilitamise, suurendamise või vähendamisega seotud siseriiklike õigusnormide kooskõlastamine on eriti tähtis kindlustamaks võrdväärse kaitse alammäära nii aktsionäridele kui ka võlausaldajatele;

[…]

[EÜ] artikli[4]4 lõike [2] punkti g eesmärke silmas pidades on vaja, et liikmesriikide kapitali suurendamist või vähendamist reguleerivad seadused tagaksid ühesuguses seisundis aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõtte ning enne vähendamiseotsust oma nõuded esitanud võlausaldajate kaitse põhimõtte järgimise ja ühtlustamise".

3 Teise direktiivi artikkel 29 sätestab:

„1. Igal kapitali suurendamise juhul rahalise tasu eest tuleb aktsiaid pakkuda aktsionäridele eesõiguse alusel proportsionaalselt nende aktsiate osakaalule aktsiakapitalis.

[…]

4. Eesõigust ei tohi põhikirja ega asutamislepinguga piirata ega välistada. Seda võib teha üldkoosoleku otsusega. Haldus- või juhtorgan on kohustatud sel puhul esitama üldkoosolekule kirjaliku ettekande, milles sisalduvad eesõiguse piiramise või välistamise põhjused ning pakutud väljalaskekursi põhjendus. Üldkoosolek tegutseb kooskõlas artiklis 40 sätestatud kvoorumi- ja häälteenamusnõuetega. […]

[…]

6. Lõikeid 1–5 kohaldatakse aktsiateks vahetatavate või kõigi märkimisõigusega seotud väärtpaberite väljalaskmise suhtes, kuid mitte selliste väärtpaberite vahetamise või märkimisõiguse kasutamise suhtes.

[…]”.

4 Teise direktiivi artikkel 42 sätestab:

„Käesoleva direktiivi rakendamisel tagavad liikmesriigid ühesuguses seisundis aktsionäride võrdse kohtlemise.”

Siseriiklikud õigusnormid

5 22. detsembri 1989. aasta real decreto legislativo 1564/1989 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Sociedades Anónimas'e (kuninglik dekreet 1564/1989, millega muudeti Hispaania aktsiaseltside seadust; edaspidi „LSA") (*BOE* nr 310, 27.12.1989, lk 679) käesolevas kohtuasjas kohaldatava redaktsiooni artikli 158 lõige 1 sätestab:

„Kapitali suurendamisel uute liht- või eelisaktsiate väljalaskmise teel on aktsionäridel ja vahetusvõlakirjade omanikel õigus märkida juhatuse poolt kindlaks määratud ajavahemiku jooksul […] aktsiaid võrdeliselt oma aktsiate nimiväärtuse summaga või vastavalt oma vahetusvõlakirjade väärtusele, teostades samal ajal [vahetusvõlakirjade] vahetamisõigust."

6 LSA artikkel 159 sätestab:

„1. Äriühingu huvist lähtuvalt võib üldkoosolek aktsiakapitali suurendamise otsuses välistada märkimise eesõiguse kas täielikult või osaliselt. Seejuures tuleb järgida artikli 144 sätteid ning tagada, et:

[…]

b) üldkoosoleku kokkukutsumisel esitatakse aktsionäridele nii artikli 144 lõike 1 punktis c märgitud juhatuse selgitus, milles viimane põhjendab üksikasjalikult oma ettepanekut ja emissiooniliiki, nimetades isikud, kellele aktsiad üle lähevad, kui ka konkreetselt selleks puhuks äriregistri määratud sellise audiitori, kes ei ole äriühingu audiitor, vastutusel koostatud ettekanne äriühingu aktsiate õiglase väärtuse kohta, sellise märkimise eesõiguse teoreetilise väärtuse kohta, mille välistamise suhtes tehakse ettepanek, ning juhatuse selgituses esitatud andmete täpsuse kohta;

c) väljalastavate aktsiate nimiväärtus, millele lisandub vajadusel ülekurss, vastab eespool punktis b nimetatud audiitori ettekandest tulenevale õiglasele väärtusele. Vastupidist tõendavate asjaolude puudumisel peetakse börsil noteeritud äriühingu aktsiate õiglaseks väärtuseks börsikursi alusel kindlaksmääratud turuväärtust.

Erandina võib börsil noteeritud äriühingu aktsionäride üldkoosolek pärast juhatuse selgituse ja punktis b nõutud audiitori ettekande esitamist, kusjuures mõlemas peab olema ära toodud aktsia netoväärtus, määrata uute aktsiate mis tahes väljalaskehinna vaid juhul, kui see hind on kõrgem neile vastavast ja audiitori ettekandest tulenevast aktsiate netoväärtusest, kusjuures aktsionäride üldkoosolek võib piirduda väljalaskehinna kindlaksmääramisega. […]

[…].”

7 LSA artikkel 293 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Äriühingu aktsionäridel on vahetusvõlakirjade märkimise eesõigus.

2. Sama õigus on ka varem väljalastud vahetusvõlakirjade omanikel vahetamiseeskirjades sätestatud ulatuses.

3. Vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse suhtes kohaldatakse sama seaduse artikli 158 sätteid."

Kohtueelne menetlus

8 Leides, et Hispaania õigusnormid ei ole kooskõlas teise direktiivi artiklitega 29 ja 42, saatis komisjon 15. jaanuaril 2004 Hispaania Kuningriigile märgukirja. Viimane vastas sellele 10. märtsi 2004. aasta kirjaga, lükates tagasi kõik süüdistused teise direktiivi rikkumise kohta.

9 Kuna Hispaania Kuningriigi selgitused komisjoni ei rahuldanud, saatis ta sellele liikmesriigile 5. jaanuari 2005. aasta põhjendatud arvamuse, millele viimane vastas 4. märtsil 2005, edastades komisjonile majandus- ja rahandusministeeriumi aruande.

10 Kuna Hispaania selgitused ei olnud täielikult rahuldavad, esitas komisjon 4. augustil 2006 Euroopa Kohtule EÜ artikli 226 alusel hagiavalduse.

11 Euroopa Kohtu presidendi 18. jaanuari 2007. aasta määrusega otsustati Poola Vabariigi, Soome Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi menetlusse astumine Hispaania Kuningriigi nõuete toetamiseks.

Hagi

Esimene väide

Poolte argumendid

12 Oma esimeses väites leiab komisjon, et LSA artikli 159 lõike 1 punkti c teine lõik rikub teise direktiivi artiklit 42 koostoimes artikli 29 lõigetega 1 ja 4, kuna see ei taga börsil noteeritud äriühingu aktsionäride võrdset kohtlemist.

13 Uute aktsiate väljalaskmise teel äriühingu aktsiakapitali suurendamisel võimaldab LSA artikli 159 lõige 1 komisjoni arvates sellise äriühingu üldkoosolekul välistada sama seaduse artiklis 158 sätestatud märkimise eesõiguse ning vabalt määrata uute aktsiate väljalaskehinna, eeldusel et see oleks kõrgem nende aktsiate „netoväärtusest".

14 Selle tagajärjel oleks nende uute aktsiate hind, mille puhul on igasugune märkimise eesõigus välistatud, võimalik määrata „ebaõiglaselt" madal. Nimelt leiab komisjon, et aktsia „netoväärtus" võib olla oluliselt madalam selle „turuväärtusest", mis arvutatakse aktsia börsikursi alusel, samas kui LSA artikli 159 lõike 1 punkti c esimene lõik sätestab, et aktsia „turuväärtusena" tuleb mõista selle „õiglast väärtust".

15 Komisjon järeldab sellest, et LSA artikli 159 lõike 1 punkti c teine lõik tekitab börsil noteeritud äriühingute puhul ebavõrdset kohtlemist enne asjaomase äriühingu aktsiakapitali suurendamist olemasolevate aktsionäride (edaspidi „vanad aktsionärid"), kes omandasid oma aktsiad „turuväärtusega", ning nende aktsionäride vahel, kes omandasid oma aktsiad asjaomase äriühingu aktsiakapitali suurendamise käigus (edaspidi „uued aktsionärid") ja kes võisid saada oma aktsiad „turuväärtusest" märkimisväärselt madalama hinnaga.

16 Hispaania Kuningriik lükkab need argumendid tagasi ning märgib kõigepealt, et LSA näeb märkimise eesõiguse välistamiseks ette tingimused, mis on rangemad kui teise direktiivi vastavad tingimused.

17 Nagu leiavad ka Poola Vabariik, Soome Vabariik ja Ühendkuningriik, kehtestab LSA vastupidi teisele direktiivile esiteks uute aktsiate väljalaskehinna määramiseks alampiiri, mis peab olema kõrgem aktsiate „netoväärtusest". Teiseks ei nõua nimetatud seadus mitte ainult direktiivi artikli 29 lõikes 4 sätestatud ettekande esitamist, vaid ka teise, sõltumatu „audiitori" koostatud aruannet, mis põhjendab uute aktsiate väljalaskehinda.

18 Edasi väidab Hispaania Kuningriik, et LSA ei võimalda kuidagi kindlaks määrata uute aktsiate „turuväärtusest" ebaõiglaselt madalamat hinda. LSA artikli 159 lõike 1 punkti c esimene lõik piirdub vaid sellise ümberlükatava eelduse sätestamisega, et börsil noteeritud äriühingu aktsia „õiglane väärtus" vastab selle „turuväärtusele". Igatahes võib aktsionäride üldkoosolek määrata „turuväärtusest" madalama väljalaskehinna, mille õiglast olemust õigustavad käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis mainitud mõlemad ettekanded.

19 Siinkohal lisab Poola Vabariik, et aktsiate hinna kindlaksmääramist aktsiate „turuväärtusest" madalamal tasemel tuleb igal juhul hinnata mitte diskrimineerimise keeldu arvesse võttes, vaid äriühingu huve arvestades.

20 Lõpuks leiavad Hispaania Kuningriik, Poola Vabariik ja Ühendkuningriik, et vanade ja uute aktsionäride ebavõrdne kohtlemine ei ole võimalik asjaolu tõttu, et need kaks aktsionäride liiki ei ole „ühesuguses seisundis" teise direktiivi artikli 42 tähenduses. Tulenevalt börsil aktsiahindade kõikumistest omandas iga aktsionär oma aktsiad erineva hinnaga, mis kehtis aktsiate omandamise kuupäeval.

21 Lisaks rõhutavad Hispaania Kuningriik ja Poola Vabariik, et LSA artikli 159 lõige 1 välistab igasuguse diskrimineerimise võimaluse, kuna see näeb ette, et märkimise eesõiguse saab üldkoosoleku otsusega välistada vaid häälteenamuse ja kvoorumiga, mis on nõutav põhikirja muutmiseks, ning et kõnealuse välistamise otsuse vastu hääletanud väikeaktsionäridel on võimalus esitada kaebus selle otsuse peale, juhul kui nad leiavad, et otsus on vastuolus äriühingu huvidega.

22 Veel leiab Ühendkuningriik, et käesolevas asjas ei saa rääkida ebavõrdsest „kohtlemisest", kuna hind on üksnes pelk majanduslik külg. Isegi kui oletada, et erinevat kohtlemist oleks võimalik tuvastada, oleks see põhjendatud esiteks LSA sätestatud täiendava kaitse põhjusel ning teiseks – nagu seda märgib ka Hispaania Kuningriik – arvestades vajadust tagada, et aktsiakapitali suurendamisel oleks finantshuvi.

Euroopa Kohtu hinnang

23 Komisjoni esimese väite põhjendatuse üle otsustamisel tuleb kõigepealt meenutada, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et vastavalt EÜ artikli 44 lõike 2 punktile g on teise direktiivi eesmärk kooskõlastada tagatisi, mida liikmesriigid nõuavad äriühingutelt EÜ artikli 48 teises lõigus määratletud tähenduses nii osanike ja aktsionäride kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks. Samuti on selle direktiivi eesmärk vastavalt selle põhjendusele 2 kindlustada võrdväärse kaitse alammäär nii aktsionäridele kui ka võlausaldajatele (19. novembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-42/95: Siemens, EKL 1996, lk I-6017, punkt 13).

24 Konkreetsemalt mis puudutab aktsionäride kaitset aktsiakapitali suurendamisel rahaliste sissemaksete teel, siis sätestab teise direktiivi artikli 29 lõige 1 sõnaselgelt ja täpselt ning reservatsioonideta, et aktsiaid tuleb aktsionäridele pakkuda eesõiguse alusel proportsionaalselt nende aktsiate osakaalule aktsiakapitalis (vt selle kohta 24. märtsi 1992. aasta otsus kohtuasjas C-381/89: Syndesmos Melon tis Eleftheras Evangelikis Ekklisias jt, EKL 1992, lk I-2111, punkt 39).

25 Üksnes erandina näeb teise direktiivi artikli 29 lõige 4 üldkoosolekule ette võimaluse samas sättes sõnaselgelt määratletud tingimustel piirata või välistada aktsionäride eesõigust.

26 Siiski tuleb märkida, et kui aktsionäride jaoks ettenähtud märkimise eesõigusel puudub peale artikli 29 lõikes 4 sõnaselgelt sätestatu igasugune muu erand (vt eespool viidatud kohtuotsus Syndesmos Melon tis Eleftheras Evangelikis Ekklisias jt, punkt 40), siis on samuti tõsi, et teine direktiiv – nagu see tuleneb direktiivi põhjendusest 2 ning eespool viidatud kohtuotsusest Siemens – sätestab aktsiaseltsi aktsionäride ja võlausaldajate kaitse osas miinimumnõuded, jättes liikmesriikidele õiguse kehtestada sätted, mis on neile soodsamad, nähes märkimise eesõiguse välistamiseks nimelt ette rangemad tingimused.

27 Käesolevas asjas tuleb sedastada, et siseriiklike õigusnormide eesmärk on täpsemalt tugevdada kaitset, mida pakub aktsiaseltside aktsionäridele teise direktiivi artikli 29 lõige 4.

28 Esiteks ei nõua LSA artikli 159 lõike 1 punkti b esimene lõik märkimise eesõiguse täieliku või osalise välistamise puhul mitte üksnes teise direktiivi artikli 29 lõikes 4 märgitud ettekande esitamist, vaid ka teist ettekannet äriühingu aktsiate õiglase väärtuse kohta, sellise märkimise eesõiguse teoreetilise väärtuse kohta, mille välistamise suhtes tehakse ettepanek, ning juhatuse selgituses esitatud andmete täpsuse kohta. Vastava siseriikliku sätte kohaselt peab selle teise ettekande juhatuse vastutusel koostama selleks puhuks äriregistri määratud audiitor, kelleks ei tohi olla äriühingu raamatupidamiskontrolli teostav isik.

29 Teiseks, kuigi teise direktiivi artikli 29 lõige 4 piirdub nõudega, et uute aktsiate väljalaskehinda põhjendaks äriühingu juht- või haldusorgan oma ettekandes, määramata selle puhul kindlaks ühtegi miinimumpiiri, määratleb LSA artikli 159 lõike 1 punkti c teine lõik börsil noteeritud äriühingute osas uute aktsiate minimaalse väljalaskehinna, sätestades, et see hind peab vaatamata selle ettepaneku järeldustele olema kõnealuste aktsiate netoväärtusest suurem.

30 Seda hinnangut siseriiklike õigusnormide kohta ei saa ka kahtluse alla seada komisjoni argumendid, mille kohaselt uute aktsiate väljalaskehinna kindlaksmääramine alla nende turuväärtuse, nagu seda võimaldab LSA artikkel 159, võib endaga kaasa tuua vanade ja uute aktsionäride ebavõrdse kohtlemise teise direktiivi artikli 42 tähenduses.

31 Esiteks tuleb tuvastada, et komisjon ei esitanud ühtegi tõendit, millest – nagu seda nõuab artikkel 42 – nähtuks, et need kaks aktsionäride liiki on ühesuguses seisundis, nii et LSA peaks tagama nende võrdse kohtlemise.

32 Teiseks võtaks tõlgendus, millele tugineb komisjon, teise direktiivi artikli 29 lõikelt 4 selle kasuliku mõju, kuna kõnealune säte näeb ette, et väljalaskehind peab olema põhjendatud juhatuse ettekandes, nõudmata siiski, et see oleks ilmtingimata määratud kõnealuste aktsiate turuväärtusest lähtuvalt.

33 Nõude tõttu, et uute aktsiate väljalaskehind ei oleks nende turuväärtusest madalam, ei saa üldkoosolek – isegi kui selline hind oleks juhatuse ettekandega põhjendatud – seda kohaldada, rikkumata teise direktiivi artiklis 42 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet.

34 Eelpool toodud kaalutlusi kogumis arvestades tuleb hagi toetuseks komisjoni esitatud esimene väide lükata põhjendamatuse tõttu tagasi.

Teine ja kolmas väide

Poolte argumendid

35 Oma teise ja kolmanda väitega, mida tuleb uurida koos, leiab komisjon, et esiteks ei anna LSA artikli 158 lõige 1 uute aktsiate märkimise eesõigust mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka vahetusvõlakirjade omanikele. Teiseks sätestab sama seaduse

artikli 293 lõige 2, et vahetusvõlakirjade väljalaskmisel on nende märkimise eesõigus nii aktsionäridel kui ka varem väljalastud vahetusvõlakirjade omanikel.

36 Kõnealused LSA sätted rikuvad teise direktiivi artikli 29 lõikeid 1 ja 6, kuna see nõuab, et uusi aktsiaid ja vahetusvõlakirju pakutaks eesõiguse alusel ainult aktsionäridele.

37 Hispaania Kuningriik ja Poola Vabariik vaidlevad vastu komisjoni sellele seisukohale, tuginedes nimelt selle artikli 29 lõigete 1 ja 6 teleoloogilisele tõlgendusele, mis püüab kaitsta vahetusvõlakirjade omanikke kui potentsiaalseid aktsionäre ning säilitada sel viisil neile reserveeritud aktsiate väärtust.

Euroopa Kohtu hinnang

38 Tõepoolest on tõsi, nagu väidab Hispaania Kuningriik, et teise direktiivi artikli 29 lõiked 1 ja 6 ei näe ette, et uusi aktsiaid ja vahetusvõlakirju tuleb pakkuda üksnes aktsionäridele, ning et seega võib neid pakkuda ka varem väljalastud vahetusvõlakirjade omanikele.

39 Siiski tuleb tuvastada, et nimetatud artikli sõnastusest endast tuleneb, et pakkumine ei ole suunatud esimestele ja teistele samaaegselt, vaid aktsionäridele „eesõiguse alusel".

40 Nii võib vaid siis, kui aktsionärid ei ole teostanud oma eesõigust, pakkuda aktsiaid ja võlakirju teistele omandajatele, kelle hulka kuuluvad eeskätt vahetusvõlakirjade omanikud.

41 Peale selle oleks seadusandja, kui ta oleks tahtnud viimaseid kaasata isikute ringi, kellel on kõnealune märkimise eesõigus, pidanud tegema seda sõnaselgelt samal viisil, nagu ta tegi seda teise direktiivi artikli 29 lõikes 6, laiendades märkimise eesõiguse nendele väärtpaberitele, mida saab aktsiateks ümber vahetada või mis on seotud aktsiate märkimise õigusega.

42 Selline tõlgendus on samuti kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega.

43 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 76 ning nagu see tuleneb eespool viidatud kohtuotsuse Siemens punktist 19, on teise direktiivi üks eesmärke tagada aktsionäride tõhusam kaitse, võimaldades neil aktsiakapitali suurendamisel vältida nende osakaalu vähenemist aktsiakapitalis.

44 Seega sellise riski vältimiseks annavad teise direktiivi artikli 29 lõiked 1 ja 6 nimelt aktsionäridele eelise võrreldes kõigi teiste potentsiaalsete, uute aktsiate või vahetusvõlakirjade omanikega.

45 Ilmselgelt ebaõnnestuks sellise eesmärgi saavutamine, kui neid uusi väärtpabereid võidaks pakkuda eesõiguse alusel ka mõnda teist liiki omandajatele kui aktsionärid, see tähendab vahetusvõlakirjade omanikele.

46 Sellest tuleneb, et andes aktsiakapitali suurendamisel rahalise sissemakse teel aktsiate märkimise eesõiguse mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka vahetusvõlakirjade omanikele, ning vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka varem väljalastud vahetusvõlakirjade omanikele, on Hispaania Kuningriik rikkunud teise direktiivi artikli 29 lõigetest 1 ja 6 tulenevaid kohustusi.

Neljas väide

Poolte argumendid

47 Oma neljanda väitega leiab komisjon, et LSA artikli 293 lõige 3 rikub teise direktiivi artikli 29 lõiget 6 koostoimes sama artikli lõikega 4, kuna see säte ei näe ette võimalust üldkoosolekul välistada vahetusvõlakirjade märkimise eesõigus.

48 Hispaania Kuningriik on seisukohal, et LSA artiklit 293 funktsionaalselt tõlgendades võib jõuda vaid järeldusele, et aktsionäride üldkoosolek võib välistada nimetatud märkimise eesõiguse.

49 Siinkohal rõhutab Soome Vabariik, et igal juhul isegi kui möönda, et LSA artikkel 293 jätab kõrvale võimaluse välistada kõnealune märkimise eesõigus, ei piisa sellest, et tuvastada lepingu rikkumine Hispaania Kuningriigi poolt, arvestades teise direktiivi minimaalse ühtlustamise eesmärki.

Euroopa Kohtu hinnang

50 Tuleb märkida, et kui on tõsi, nagu on sedastatud käesoleva kohtuotsuse punktis 26, et liikmesriikidel on õigus kehtestada sätted, mis on neile soodsamad, nähes kõnealuse märkimise eesõiguse välistamiseks nimelt ette rangemad tingimused, siis on samuti tõsi, et teise direktiivi artikli 29 lõige 6 koostoimes sama artikli lõikega 4 nõuab, et aktsionäride üldkoosolek võib teatavatel tingimustel otsustada kõigi vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse välistamise.

51 Tuleb tuvastada, nagu seda väidab ka komisjon, et LSA artikli 293 sõnastus ei näe sõnaselgelt ette sellise välistamise võimalust.

52 Lisaks, kuigi see artikkel sätestab oma lõikes 3, et LSA artikkel 158 on kohaldatav nimetatud märkimise eesõiguse suhtes, ei sätesta see, et sama seaduse artikkel 159, mis reguleerib uute aktsiate märkimise eesõiguse välistamist, oleks kohaldatav ka vahetusvõlakirjade märkimise eesõigusele.

53 Pealegi ei saa nõustuda Hispaania Kuningriigi pooldatava funktsionaalse tõlgendamisega, mille kohaselt selleks, et vältida LSA artikli 293 muutumist täiesti loogikavastaseks, saab seda sätet tõlgendada vaid nii, et see näeb ette võimaluse välistada kõnealune märkimise eesõigus.

54 Siinkohal tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad liikmesriigid selleks, et tagada ühenduse õiguse täielik kohaldamine, mitte üksnes viima oma õigusaktid kooskõlla ühenduse õigusega, vaid lisaks sellele ka looma sedavõrd kindla, selge ja läbipaistva olukorra, et isikud oleksid teadlikud kõikidest oma õigustest ning võiksid neile siseriiklikes kohtutes tugineda (18. jaanuari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-162/99: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2001, lk I-541, punkt 22 ja viidatud kohtupraktika).

55 Isegi kui oletada, et LSA artiklit 293 võiks tõlgendada selle sõnastusega vastuolus olevas tähenduses, nagu seda soovitab Hispaania Kuningriik, ei saa selline tõlgendus käesolevas asjas ilmselgelt luua sedavõrd kindlat, selget ja läbipaistvat olukorda, et isikud oleksid teadlikud kõikidest oma õigustest ning võiksid neile siseriiklikes kohtutes tugineda.

56 Seda enam on see tõsi, et nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 89, ei ole Hispaania Kuningriik tõendanud, et Hispaania kohtud tõlgendavad LSA artiklit 293 nii, et see säte näeb ette võimaluse välistada vahetusvõlakirjade märkimise eesõigus.

57 Seega tuleb sedastada, et jättes sätestamata selle, et üldkoosolek võib otsustada vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse välistamise, on Hispaania Kuningriik rikkunud teise direktiivi artikli 29 lõikest 6 koostoimes sama artikli lõikega 4 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

58 Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Sama kodukorra artikli 69 lõike 3 alusel võib Euroopa Kohus otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, või kui tegemist on eriliste põhjustega. Lõpuks sama artikli lõike 4 esimese lõigu kohaselt kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

59 Käesolevas asjas tuleb Hispaania Kuningriigilt, kes kaotas kohtuvaidluse kolme väite osas neljast, mis komisjon esitas oma hagi toetuseks, mõista välja kolm neljandikku kohtukuludest ning komisjonilt, kes kaotas kohtuvaidluse oma esimese väite osas, mõista välja üks neljandik kohtukuludest.

60 Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 4 kannavad Poola Vabariik, Soome Vabariik ja Ühendkuningriik ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Hispaania Kuningriik,

– **andes aktsiakapitali suurendamisel rahalise sissemakse teel aktsiate märkimise eesõiguse mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka vahetusvõlakirjade omanikele,**

– **andes vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse mitte üksnes aktsionäridele, vaid ka varem väljalastud vahetusvõlakirjade omanikele, ja**

– **jättes sätestamata selle, et üldkoosolek võib otsustada vahetusvõlakirjade märkimise eesõiguse välistamise,**

on rikkunud nõukogu 13. detsembri 1976. aasta direktiivi 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli [48] teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmisega, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks, artiklist 29 tulenevaid kohustusi.

2. **Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

3. **Mõista kolm neljandikku kohtukuludest välja Hispaania Kuningriigilt. Mõista üks neljandik kohtukuludest välja Euroopa Ühenduste Komisjonilt.**

4. **Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik kannavad ise oma kohtukulud.**

Allkirjad